

ΜΑΘΗΜΑ: «ΓΕΝΙΚΟ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ»

Α΄ ΚΛΙΜΑΚΙΟ (Α-Κ)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ΠΟΙΝΗ ΚΑΙ Η ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΒΑΣΗ

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΟΙΝΩΝ. NULLUM CRIMEN, NULLA POENA SINE LEGE

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΒΑΘΜΙΔΕΣ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Ο νομοθετικός ορισμός του εγκλήματος

Η διερεύνηση των στοιχείων του εγκλήματος από τον εφαρμοστή

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Η έννοια της πράξης

Ειδικά ζητήματα

Η παράλειψη ως μορφή συμπεριφοράς

Η ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΟΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Η έννοια της ειδικής υπόστασης

Η αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος

Περιγραφικά και αξιολογικά στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης

Οι εξωτερικοί όροι του αξιοποίνου

ΟΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

Με βάση την απειλούμενη ποινή στο νόμο

Με βάση τη διαμόρφωση της αντικειμενικής υπόστασης

Με βάση την υπαιτιότητα

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΣ ΑΙΤΙΩΔΗΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΩΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ

Ο αντικειμενικός αιτιώδης σύνδεσμος ως στοιχείο της αντικειμενικής υπόστασης

Ο αντικειμενικός καταλογισμός του αποτελέσματος ως πρόσθετο στοιχείο της αντικειμενικής υπόστασης

Η ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΑΣΗ

Η έννοια της υποκειμενικής υπόστασης

Τα υποκειμενικά στοιχεία του αδίκου

Είναι ο δόλος (γενικό υποκειμενικό) στοιχείο του αδίκου;

Η υπαιτιότητα στον ποινικό μας κώδικα

ΔΟΛΟΣ

Έννοια και αντικείμενο του δόλου

Η ρύθμιση του ποινικού μας κώδικα

Η διάκριση του ενδεχόμενου δόλου από την εν συνειδήσει αμέλεια

Η γνώση «στο περιθώριο της συνείδησης»

Περιγραφικά και αξιολογικά στοιχεία ως αντικείμενο του δόλου

Δόλος και συνείδηση του αδίκου

Η πραγματική πλάνη

Η ΑΜΕΛΕΙΑ

Το εξ αμελείας έγκλημα γενικά

Η αντικειμενική υπόσταση του εξ αμελείας εγκλήματος αποτελέσματος .

Η υποκειμενική πλευρά της αμέλειας. Η αμέλεια ως μορφή υπαιτιότητας

Η αμέλεια ως διαβαθμίσιμη έννοια

ΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΔΙΑΚΡΙΝΟΜΕΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

Γενικά χαρακτηριστικά και βασική προβληματική

Τα επί μέρους ζητήματα

Ο νομοθετικός λόγος της βαρύτερης τιμώρησης των εκ του αποτελέσματος διακρινόμενων εγκλημάτων

Τα ζητήματα συρροής. Πότε στοιχειοθετείται έγκλημα εκ του αποτελέσματος και πότε υπάρχει απλώς αληθής κατ'ιδέα συρροή;

Τα ζητήματα συμμετοχής. Στοιχειοθετείται έγκλημα εκ του αποτελέσματος διακρινόμενο όταν το βαρύτερο αποτέλεσμα πραγματώνεται σε βάρος συμμετόχου;

ΤΑ ΜΗ ΓΝΗΣΙΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΩΣ

Η ιδιαίτερη νομική υποχρέωση ως κεντρικό στοιχείο της αντικειμενικής υπόστασης στο μη γνήσιο έγκλημα παραλείψεως

Η ειδική υπόσταση του εκ προθέσεως μη γνήσιου εγκλήματος παραλείψεως

Η διάκριση ενέργειας και παραλείψεως. Η σύνθετη (πολυσήμαντη) συμπεριφορά

ΤΟ ΑΔΙΚΟ

Η νομική φύση της άρσης του αδίκου

Τα είδη λόγων άρσης του αδίκου

Η έννοια του αδίκου ειδικότερα

Τα θεμέλια του αδίκου: απαξία της συμπεριφοράς και απαξία του αποτελέσματος

Τα υποκειμενικά στοιχεία της δικαιολόγησης

Θεμελιώδεις αρχές των λόγων άρσης του αδίκου

Η Ουματοδογματική ως νομικό ζήτημα

Η κοινωνικώς πρόσφορη συμπεριφορά

Η επιτρεπτή κινδυνώδης δράση

Η συρροή λόγων άρσης του αδίκου

Η ΠΡΟΣΤΑΓΗ

Η διάταξη του αρθρ. 21 ΠΚ

Προσταγή και διεθνή εγκλήματα

Ο προβληματικός χαρακτήρας της ρύθμισης περί προσταγής

Η ΑΜΥΝΑ

Η άμυνα ως λόγος άρσης του αδίκου

Οι ειδικότερες προϋποθέσεις της άμυνας

Άμυνα και Αστυνομία

Η υπέρβαση των ορίων της άμυνας

Η υπαίτια κατάσταση άμυνας

Άμυνα σε περίπτωση αμοιβαίας επίθεσης;

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑΓΚΗΣ ΠΟΥ ΑΙΡΕΙ ΤΟ ΑΔΙΚΟ

Έννοια και δικαιολογική βάση της κατάστασης ανάγκης ως λόγου άρσης του αδικού

Οι επί μέρους προϋποθέσεις της άρσης του αδικού λόγω κατάστασης ανάγκης

Υπέρβαση της κατάστασης ανάγκης

Αμυντική» και «επιθετική» κατάσταση ανάγκης

Η κατάσταση ανάγκης ως προϊόν βίας (Nötigungsnotstand)

Η κατάσταση ανάγκης του αρθρ. 285 ΑΚ

Ποσοτική στάθμιση της ανθρώπινης ζωής και βασανιστήρια

κατά της τρομοκρατίας; Η διεθνής συζήτηση και οι επιπτώσεις της στην ελληνική έννομη τάξη

Η ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΩΣ ΛΟΓΟΣ ΑΡΣΗΣ ΤΟΥ ΑΔΙΚΟΥ

Έννοια

Βασικά χαρακτηριστικά

Η ΣΥΝΑΙΝΕΣΗ ΤΟΥ ΠΑΘΟΝΤΟΣ

Έννοια και δικαιολογική βάση

Οι προϋποθέσεις της συναίνεσης

Η εικαζόμενη συναίνεση ως λόγος άρσης του αδικού

Η συναίνεση του ασθενούς κατά τον Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας

Η υποθετική συναίνεση

ΕΙΔΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ ΑΡΣΗΣ ΤΟΥ ΑΔΙΚΟΥ

Η ενάσκηση δικαιώματος και η εκπλήρωση καθήκοντος ως λόγοι άρσης του αδικού (αρθρ. 20 ΠΚ)

Οι επί μέρους περιπτώσεις

Συνταγματικά δικαιώματα ως λόγοι άρσης του αδικού;

Ειδικοί λόγοι άρσης του αδικού προβλεπόμενοι από ειδικούς ποινικούς νόμους

Ο σωφρονισμός ανηλίκων ως λ.α.α.

Η ΕΝΟΧΗ

Η αρχή της ενοχής

Οι περί ενοχής θεωρίες

Η έννοια της ενοχής κατά τον ΠΚ

Ελευθερία της βουλήσεως ή “αυτοέλεγχος”;

Η ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟ

Η ικανότητα προς καταλογισμό. Έννοια και πρώτη προβληματική

Η νοσηρή διατάραξη των πνευματικών λειτουργιών

Η διατάραξη της συνείδησης

Η ικανότητα προς διάκριση και το αρθρ. 34 ΠΚ

Η ικανότητα προς συμμόρφωση στο αρθρ. 34 ΠΚ

Ειδικά ζητήματα

Οι ανήλικοι

Οι κωφάλαλοι

Η ελαττωμένη ικανότητα προς καταλογισμό

Η ελεύθερη στην αιτία της πράξης (actio libera in causa)

Το «πέραςμα στην πράξη» από την πλευρά του ανίκανου προς καταλογισμό.

Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΤΟΥ ΑΔΙΚΟΥ

Έννοια και λειτουργία της συνείδησης του αδίκου στο εννοιολογικό οικοδόμημα του εγκλήματος

Μορφές εμφάνισης της πλάνης περί το άδικο

Η πλάνη περί τις πραγματικές προϋποθέσεις υπαρκτού λόγου άρσης του αδίκου

Ειδικά ζητήματα

Πότε η πλάνη περί το άδικο είναι συγγνωστή;

Η ΒΟΥΛΗΤΙΚΗ ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Η δυνατότητα του δράστη να πράξει διαφορετικά ως γενικό προαπαιτούμενο της ενοχής

Η κατάσταση ανάγκης που αποκλείει τον καταλογισμό

Η υπέρβαση των ορίων της νομιζόμενης άμυνας και της νομιζόμενης κατάστασης ανάγκης

Η αδυναμία συμμόρφωσης στα εξ αμελείας εγκλήματα

Αποκλεισμός του καταλογισμού πέραν του θετικού δικαίου

Η ΑΠΟΠΕΙΡΑ

Γενικά

Η απρόσφορη απόπειρα

Πεπερασμένη και μη πεπερασμένη απόπειρα

Ειδικά ζητήματα απόπειρας

Η υπαναχώρηση από την απόπειρα

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ

Εισαγωγή

Η διάκριση της αυτουργίας από τη συμμετοχή υπό στενή έννοια

Ο λόγος της τιμώρησης της συμμετοχής υπό στενή έννοια

Ο παρακολουθηματικός χαρακτήρας της συμμετοχικής δράσης

Συμμετοχή σε μη δόλια πράξη

Η επικουρικότητα των διατάξεων για την συμμετοχή υπό στενή έννοια

Η ΣΥΝΑΥΤΟΥΡΓΙΑ

Η έννοια της συναυτουργίας κατά τον ΠΚ

Συναπόφαση και συνεκτέλεση

Ειδικά ζητήματα συναυτουργίας

Απόπειρα κατά συναυτουργία

Υπαναχώρηση επί συναυτουργίας

Συναυτουργία εξ αμελείας;

Η ΗΘΙΚΗ ΑΥΤΟΥΡΓΙΑ

Έννοια και στοιχεία

Η αντικειμενική υπόσταση της ηθικής αυτουργίας

Η υποκειμενική υπόσταση της ηθικής αυτουργίας

Η υπέρβαση της απόφασης από τον φυσικό αυτουργό
Ηθική αυτουργία με παράλειψη
Η πολυπρόσωπη ηθική αυτουργία
Ηθική αυτουργία σε συνέργεια
Ο agent provocateur

Η ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ

Τα χαρακτηριστικά της συνέργειας
Η άμεση συνέργεια
Η απλή συνέργεια
Συνέργεια με παράλειψη
Η υποκειμενική υπόσταση της συνέργειας
Η ποινική κύρωση της συνέργειας
Η παραγραφή της απλής συνέργειας
Οι αξιολογικά ουδέτερες πράξεις συμμετοχής
Η διάκριση αυτουργίας-συνέργειας

Η ΕΜΜΕΣΗ ΑΥΤΟΥΡΓΙΑ

Έννοια και λειτουργία
Πότε στοιχειοθετείται έμμεση αυτουργία
Ειδικά ζητήματα
Η απόπειρα κατά έμμεση αυτουργία

ΕΙΔΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ